CAN NEWYDD,

Yn rhoddi Hanes alarus am

Dafydd William

A

MARY DAFYDD,

O Blwyf Dreletert,

YN SIR BENFRO,

Pa rai a ddaethant i ddiwedd truenus,

Yr 20fed o Fawrth diweddaf.

A GYFANSODDWYD G[illegible]

Yn y Carchar.

HOLL Gymry mwynion gwrandewch ar-
Dyma'r dydd a'r awr ddiweddaf, [naf,
A Dyma'r amser rwy'n cyffesu,
Mewn gwirionedd i chwi'r Cymry.

2 Chwi glywsoch lawer iawn o chwedlau,
Peth gwirionedd a pheth celwyddau,
A pheth ar gân ar hyd y gwledydd,
Ond dyma'r gwir o'm genau, Dafyd

3 Mi fu'm yn caru Mari Dafydd,
Nid wyf fi yn awr yn dweud dim celwydd;
Nac yn chwennych cadw'n nghownsel,
Yn fy mynwes, ddim yn ddirgel.

4 Bu mi'n caru honno'n ffyddlon,
Ar y cyntaf, yn fy nghalon,
Nes i'r gelyn câs i'm cyrchu,
A pheri'r cariad cyntaf oeri.

5 *Ildio* wnaeth hi i mi'n fuan,
I gael fy ewyllys arni'n gyfan;
Ond trwm oedd *ffortune* hon a minnau,
O hynny maes i ddrws yr angau.

6 Ar brydnhawn dydd Sul wrth rodio,
Cwrdd â Mari wnes rwy'n coelio;
Cyntaf gair ofynais iddi,
A wyt ti'n feichiog o hona'i Mari.

7 Hithau ddywedai wrthyf felly,
Er i iddi i mi fynych wadu;
Mi wnes *bromis* â hi'n fuan,
I'w phriodi i guddio'r cyfan.

8 Yna y gyrrem ffwrdd i'n siwrnau,
'Roedd hyn ar noswaith *ffine*, sêr olau;
Nes i ni ddyfod tost yw'r coffa,
I le a elwir Parc y Morfa.

9 Yn mhlwyf Tre Letert ces fy magu,
Yn Nghastell Blaidd mae'n amlwg i chwi;
Yngharchar Hwlffordd rwy'n awr ynghadw,
O dan y ddedryd i gael marw.

10 Mi welwn yno dri yn sefyll;
Yn gyd-wynion yn y tywyll,
Mi gefais ofn mawr pan eu gwelais,
Ond er hyny y'mlaen y tynnais.

11 Nes i ben y graig yr elsom,
A dyma'r fan a'r lle disgynasom;
A'r cynta' gair ddywedais i wrthi,
Gwae fi erioed dy wel'd di Mari.

12 Yna ymaflais ynddi'n sydyn,
I gael ei thaflu dros y dibyn;
Ac mi a ddywedais wrthi'n olau,
Dyma'r fan y cai dy angau.

13 Ymbilio wnaeth 'rwyf yn dywedyd,
Yn rhyw fodd gael safio ei bywyd;
Gan dd'weud na ddywedai byth wrth un dyn
Os cawsai' bywyd bach a'i phlentyn.

13 Ni roisym glust, ei thaflu wnaethum,
Dros y graig fel bradwr sgymun;
Ac yno clywn hi'n gwaeddi obry.
'Nawr ti wnest fy ngwaith i Dafi.

15 Yn y graig mi clywn hi'n cwyno,
Ar yr Arglwydd fy mendithio;
A dyfod â dialedd chw[illegible]pin,
Am ddwyn ei bywyd hi a'i phlentyn.

16 A'r geiriau hyn aeth at fynghalon,
Mi eis oddi yno i ffwrdd [illegible],
Ar fedr safio ei bywyd hawdd[illegible],
Ond erbyn hyn 'roedd [illegible].

17 Dros wythnos bu'm trwy [illegible] yn wan-
Lle bynag yr aethwn hi fyddai [illegible] dro,
Yn gwaeddi am ddialedd sydyn,
Am ddwyn ei bywyd hi a'i phlentyn.

18 Yn glau fy nal [illegible] swyddogion,
Ac i'r carchar ces fyn' [illegible] union,
Ac yn y carchar bum ynghadw,
Nes yn awr rwy'n myn'd i farw.

19 Meibion, merched, yr holl wledydd,
Ar y pren 'rwy i chwi'n rybydd;
Yn bump ar hugain ar y pren rwy'n dioddai
Am fy ffolineb mawr yn ddiau.

20 Ffarwel i'r byd i gyd yn gyfan,
Gweddied pawb dros fy enaid truan,
Duw bydd dirion wrth fy enaid,
Er mwyn Crist dy Fab bendigaid.

DIWEDD.

W. Williams, Argraphydd, Aberhonddu.---18[illegible]1.